

FINLIT – Učna pot za knjižničarje izobraževalce

Splošne knjižnice so lokalna središča kulture, informacij in izobraževanja. V majhnih mestih in na podeželju so običajno edine ustanove, ki so odprte in dostopne vsem ciljnim skupinam lokalne skupnosti. Knjižnična mreža je tako razpredena, da ne zaobide niti majhnih mest. Na številnih območjih so knjižnice tudi edini **centri neformalnega izobraževanja, ki so na voljo odraslim**.

Knjižničarji se odzivajo na potrebe uporabnikov in delujejo kot lokalni izobraževalci, čeprav njihova formalna izobrazba ne vključuje znanj s področja izobraževanja/poučevanja odraslih. Za uporabnike pripravljajo različna izobraževanja za številna področja in jim pomagajo pri zadovoljevanju kulturnih potreb. So usposobljeni na področju upravljanja z informacijami in v skupnosti uživajo zaupanje zaradi svojega znanja in predanosti skupnosti. Najpogosteje se sami dodatno izobražujejo na različnih področjih.

Delovanje v družbi, ki temelji na znanju, predstavlja za knjižničarje nov izziv. Uporabniki se soočajo z vse bolj specializiranimi informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, ki jih morajo uporabljati za dostop do storitev, ki so vse pogostejše na voljo le prek spleta. Med drugim je finančna pismenost tisto zapleteno področje, ki ga ni mogoče zanemariti, saj je ravnanje z osebnimi financami pomembno za vsakdanje življenje. Da bi obvladali to novo znanje, se prebivalci lahko - kot vedno - obrnejo na knjižničarje.

Program usposabljanja za knjižničarje izobraževalce je nastal v okviru projekta FINLIT. Razvit je kot pripomoček knjižničarjem, da okrepijo svoje kompetence tako na področju poučevanju odraslih kot prenosu znanja s področja financ ter se tako odzvejo na potrebe časa in pričakovanja lokalne skupnosti. Serija tečajev vključuje spletna in hibridna usposabljanja kot tudi samostojno učenje v učnem okolju finlit.eu.

Elementi cikla usposabljanja za knjižničarje

1. Finančno izobraževanje knjižničarjev izobraževalcev

Pred poučevanjem uporabnikov knjižnic o finančnih vas vabimo, da se udeležite **dveh tečajev finančnega izobraževanja** (osnovna in nadaljevalna raven). Gre za tečaja, ki jih boste lahko uporabili pri usposabljanju prebivalcev na področju finančne pismenosti. Da bi knjižničarji lahko uspešno opravljali svojo vlogo izvajalcev tečaja pri usposabljanju uporabnikov s področja financ, morajo imeti dovolj znanj. Tečaji s področja financ so natančno opisani v programu FINLIT za uporabnike.

2. Poučevanje odraslih

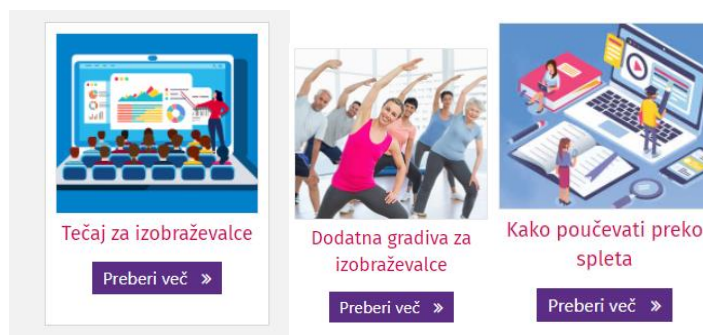
Na tem tečaju se bodo izobraževalci naučili, katere metode uporabiti pri poučevanju odraslih, s kakšnimi izzivi se lahko srečajo in kako razviti svoje izobraževalne spretnosti. Usposabljanje vodijo izobraževalci, ki imajo izkušnje z usposabljanjem izvajalcev za poučevanje odraslih in poznajo delo knjižnic. Program usposabljanja za knjižničarje izobraževalce je sestavljen iz več delov:

1. Poučevanje odraslih: Spletni tečaj s šestimi moduli.

2. Program usposabljanja za izobraževalce: dodatna navodila, informacije

3. Kako poučevati prek spleta - spletni tečaj, ki je nastal kot odgovor na potrebe

knjižničarjev v času korone z razširitvijo ponudbe knjižnice na spletna srečanja in usposabljanja. Tečaj je priporočljiv tako za izobraževalce na področju finančne pismenosti, kot tudi za tiste, ki iščejo načine za izvajanje spletnega izobraževanja odraslih z uporabo aktivnih metod.

3. Priprava na tečaje finančnega izobraževanja v knjižnici

Z mislijo na knjižničarje, ki načrtujejo dejavnosti na področju finančnega izobraževanja, smo pripravili **11 scenarijev izobraževalnih tečajev**, prilagojenih vsebini modulov spletnih tečajev FINLIT na področju finančnega izobraževanja za uporabnike knjižnic. Scenariji so namenjeni tako izvajanju kombiniranega učenja (blended learning), v živo v knjižnici ali na spletu.

Na platformi finlit.eu boste našli paket gradiv, ki so knjižničarjem v pomoč **pri usposabljanju za vodnike na področju finančne pismenosti za odrasle uporabnike knjižnic**. Gradiva so brezplačno na voljo v 5 jezikih: angleškem, slovenskem, bolgarskem, poljskem in romunskem.

Vsebina usposabljanja ali kaj se bodo knjižničarji naučili?

Izobraževalne vsebine v spletnih tečajih so bogate in raznolike. Na voljo so običajni informativni teksti, naloge, ki jih mora opraviti udeleženec, povzetek, testi. Na voljo so tudi povezave na zunanje vire - članke, video in avdio gradiva. Moduli so prilagojeni znanju in spretnostim izobraževalcem, ki nimajo andragoške izobrazbe, vendar so že nekoliko seznanjeni z delom z odraslimi, na primer z

vodenjem srečanj v okviru bralnih klubov ali drugih knjižničnih dejavnosti/storitev. Ko tečaj opravite z dosegom ustreznega števila točk, prejmete potrdilo o uspešno opravljenem usposabljanju.

Program poučevanja odraslih (2.1)

S tem tečajem lahko dosežete naslednje cilje:

- izboljšali boste svoje znanje o izobraževanju odraslih in o učnih stilih odraslih,
- naučili se boste, kako ustvarjati učne situacije,
- spoznali boste orodja in tehnike, ki podpirajo izobraževanje odraslih in se urili v njihovi uporabi,
- izvedeli boste, kakšna je vloga izobraževalca.

Tečaj je sestavljen iz 6 modulov in se zaključi s preverjanjem pridobljenega znanja:

1. **Kako se odrasli učijo?**
2. **Uvod v poučevanje odraslih**
3. **Preproste rešitve za boljše sodelovanje**
4. **Reševanje konfliktov**
5. **Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti**
6. **Etični kodeks izobraževalca na področju izobraževanja za razvoj finančne pismenosti**

V nadaljevanju so primeri vsebin modulov:

Poučevanje odraslih

Sodelujoči

Značke

Kompetence

Ocene

Cilji tečaja

Program izobraževanja

Navodila za preizkus znanja

Kako se odrasli učijo?

Uvod v poučevanje odraslih

Preproste rešitve za

Učno okolje

Preveri svoje znanje!

Elementi učnega okolja

Kakšne pogoje je potrebno zagotoviti za ustvarjanje učnega okolja?

Za odgovor kliknite na slike.

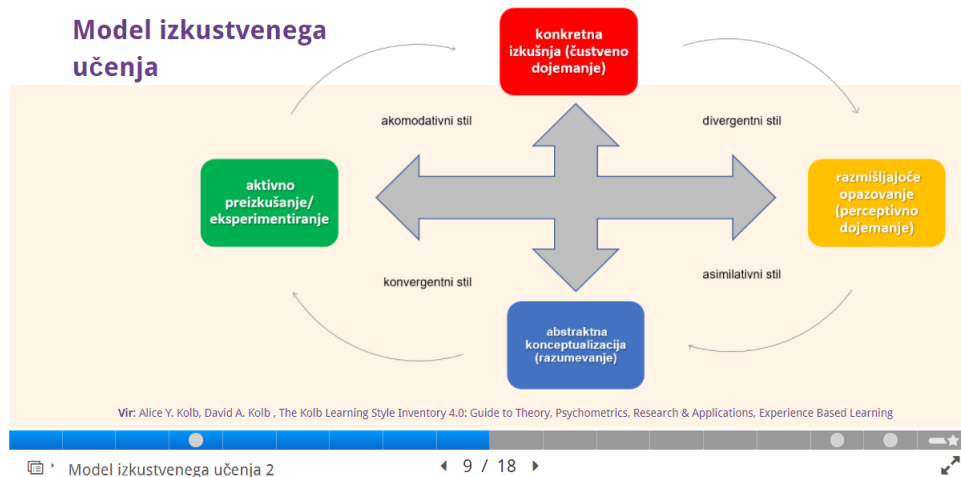

Elementi učnega okolja

4 / 18

Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za

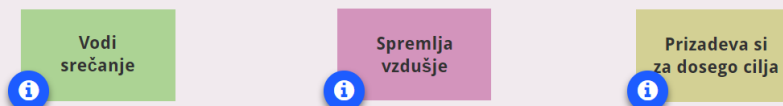
Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov

Uvod v poučevanje odraslih

Kdo je izvajalec izobraževanja?

Izvajalec/spodbujevalec izobraževanja (facilitator) je oseba, ki skupini omogoča doseganje cilja, v tem primeru – učenja na področju razvoja finančne pismenosti. Kaj natančno dela? Kliknite modre ikone, če želite izvedeti, kaj se skriva pod gesli.

Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov

Uvod v poučevanje odraslih

Postavljanje vprašanj

Je nujna in najpreprostejša tehnika sodelovanja. Ko udeleženci zaključijo s spletnim tečajem, jih povabite k sodelovanju.

Vprašajte jih za mnenja, rešitve, pravilne odgovore, manjkajoče podatke, izkušnje, čustva. Z vprašanji jih spodbudite k sodelovanju, s tem povečate energijo in zanimanje. Udeleženci se počutijo aktivne in pomembne v procesu učenja.

Postavljanje vprašanj se zdi nekaj povsem običajnega, zato nekateri mislijo, da je to enostavno.

A ni tako. Spoznajte, kakšne izkušnje imata Marko in Ana z vprašanji. Za ogled kliknite na sliko.

Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- ☒ Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov

Preproste rešitve za boljše sodelovanje

Skupinsko delo

Delo v skupini od 3 do 5 udeležencev je priljubljena metoda izobraževanja in enostavna, če imate prostorske pogoje. Vendar razmislite, kako boste prostor uporabili - saj imate na voljo najmanj dve možnosti. Kliknite na točki, da ju spoznate.

1

Vsaka skupina naredi enako - npr. napiše seznam prednosti rednega varčevanja, sledi skupna predstavitev rezultatov dela ali razprava.

2

Vsaka skupina se ukvarja z različnimi deli iste naloge, npr. ena skupina naredi seznam prednosti rednega varčevanja, druga - seznam pomanjkljivosti in tretja - seznam dejanj za začetek varčevanja. Rezultati se zbrani v povzetek, ki je rezultat dela celotne skupine.

Skupinsko delo 3

9 / 15

Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- ☒ Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov
- Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti

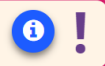
Preproste rešitve za boljše sodelovanje

Povzetek

V tem modulu ste spoznali nekaj preprostih načinov, s katerimi udeleženci med izobraževanjem za razvoj finančne pismenosti pridobijo več znanja. Povabilo udeležencev k skupinskemu delu ali k razpravam na forumu vodi k večji predanosti, sprostitvi energije, katerih stopnja se med spletnim tečajem lahko zniža. Udeleženci se učijo tudi drug od drugega.

Razmislite, katero od teh metod boste uporabljali med poučevanjem. Najbolje je preizkusiti različne metode, saj so skupine različne in delujejo na različne načine. Veliko sreče!

Kliknite modro ikono poleg klica, da dobite še en nasvet

Povzetek

14 / 15

Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- ☒ Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov
- Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti
- Etični kodeks

Reševanje konfliktov

Vrste konfliktov

Vzroki konfliktov

Najbolj znana tipologija konfliktov so tako imenovani Moorovi konflikti, imenovani po ameriškem mediatorju, moderatorju in oblikovalcu sistemov za obvladovanje konfliktov. Moore je konflikte razdelil v pet kategorij.

Kliknite vsak del kolesa, in odkrili boste, kaj se skriva pod vrsto konflikta.

Vir: Moore, C. W. (2016). Mediation. Practical strategies for conflict resolution. Warszawa: Wolters Kluwer Polska.

Vrste konfliktov

5 / 13

Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- ☒ Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov
- Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti
- Etični kodeks

Reševanje konfliktov

Strategija kompromisa

Običajno povezana z zebro ali lisico

Strategija kompromisa običajno zahteva, da se strani v sporu odpovesta nekaterim svojim stališčem, da bi dosegli sprejemljivo, čeprav ne složno rešitev.

Strategija je najpogostejše uporabljena v konfliktih, kjer imajo stranke približno enako moč. Lastniki podjetij pogosto sklepajo kompromise med pogajanjem z drugimi podjetji, ko vsaka stran izgubi nekaj dragocenega, na primer stranko ali pomembno storitev.

Strategija kompromisa

11 / 13

Poučevanje odraslih

- Sodelujoči
- Značke
- ☒ Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Program izobraževanja
- Navodila za preizkus znanja
- Kako se odrasli učijo?
- Uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov
- Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti
- Etični kodeks

Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti

Filmi

"Volk z Wall Streeta", "Velika poteza" ali "V iskanju sreče"

Katerega od navedenih filmov bi prikazali na izobraževanju za razvoj finančne pismenosti?

Ne načrtujte predvajanja celotnega filma, ker nimate ne časa in ne (verjetno) licence. Udeležencem zavrtite le nekaj minutni odlomek iz filma, na primer o investicijskih skladih, svetovnem finančnem sistemu ali finančni svobodi.

Filmi

10 / 14

Poučevanje odraslih

Sodelujoči

Značke

Kompetence

Ocene

Cilji tečaja

Program izobraževanja

Navodila za preizkus znanja

Kako se odrasli učijo?

Uvod v poučevanje odraslih

Preproste rešitve za boljše sodelovanje

Reševanje konfliktov

Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti

Etični kodeks izobraževalca na področju izobraževanja za razvoj finančne pismenosti

2. pravilo

Knjižničar ne ocenjuje stopnje digitalne ali ekonomske usposobljenosti udeležencev - preveri le njihove kompetence na teh področjih, da bo program izobraževanja kar najbolj prilagodil njihovim potrebam. Udeležencem nudi tudi potrebno pomoč pri uporabi spletnih orodij projekta.

2. pravilo

5 / 23

Program usposabljanja v živo za izobraževalce (2.2)

Cilji usposabljanja:

- izboljšati veščine za izvajanje tečajev za izobraževalce FINLIT,
- osvežiti znanje izobraževalcev FINLIT o izobraževanju odraslih, metodah vključevanja skupin in etičnih vidikih programa,
- seznaniti izobraževalce FINLIT z učnim okoljem za e-učenje kot orodjem za izobraževalce.

Program usposabljanja je sestavljen iz naslednjih vsebin:

1. Uvod v izobraževanje
2. Kako ugotoviti potrebe lokalnih prebivalcev po finančni pismenosti - profil skupnosti (profil udeležencev/persona).
3. Možnosti knjižnice za izvajanje usposabljanja - tim, oprema, prostor ...
4. Delo v timu (finančno izobraževanje kot del dejavnosti knjižnice, delitev nalog v timu knjižničarjev, so-vodenje izobraževanj o finančni pismenosti v knjižnici ...).
5. Mrežno povezovanje in sodelovanje z lokalnimi subjekti (društva, lokalna podjetja, lokalna samouprava).
6. Promocija nove ponudbe knjižnice na področju financ za odrasle uporabnike knjižnic - metode in načrtovanje.
7. Ugotavljanje/preverjanje znanja in veščin (na področju financ in digitalnih veščin) potencialnih udeležencev; metode in orodja.
8. Uvod v poučevanje/vodenje tečajev - vloga izobraževalca in metodološke smernice
9. Spremljanje in vrednotenje.

Za izobraževalce je pripravljeno tudi dodatno gradivo za izobraževanje.

Spletni tečaj: Kako izvajati spletno usposabljanje? - namigi in orodja (2.4)

S tem tečajem boste:

- izboljšali svoje znanje o metodah spletnega izobraževanja,
- razširili svoje znanje o oblikovanju spletnih učnih situacij,
- spoznali, katera orodja priporočajo strokovnjaki za spletno izobraževanje,
- si zapomnili, katere elemente usposabljanja v učilnici je treba vključiti v izobraževanje na daljavo,
- usmerili pozornost na pogoste napake, ki se pojavljajo med spletnim usposabljanjem.

Tečaj je sestavljen iz 5 modulov:

Modul 1: Uvod in ključna priporočila

Modul 2: Kako načrtujem spletno usposabljanje?

Modul 3: Izbrana orodja za podporo izvajanju spletnih usposabljanj. Pregled.

Modul 4: Orodja niso vse

Modul 5: Ne naredite teh napak

Nekaj primerov vsebin modula:

Modul 1: Uvod in ključna priporočila

Spletno izobraževanje je ...

„Spletno izobraževanje“ ali „e-izobraževanje“ je kategorija širšega pomena in zajema vse oblike izobraževanja, ki se izvajajo s pomočjo spleta. Sem sodijo tako imenovani zaslonski tečaji, ki omogočajo samostojno učenje, ki se lahko izvaja kadarkoli (asinhroni) – primer tega je tečaj, ki si ga trenutno ogledujete.

Toda v tem tečaju se osredotočamo na to, da vas pripravimo na izvajanje izobraževanj (vključno s sestanki ali delnim usposabljanjem) v resničnem svetu na spletu, vendar v skupini in ob določenem času. Osredotočamo se torej na **obliko**, ki naj bi v največji možni meri nadomestila klasična poučevanja v živo / v učilnici.

A pozor – ne glejmo na spletno izobraževanje kot na »navadno poučevanje, ki ga dobesedno prenašamo na splet«. To je resna napaka in past! K temu se bomo vrnili pozneje.

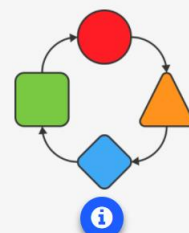
5 / 24

Spletni tečaji

- Sodelujoči
- Značke
- Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Navodila
- Vsebina tečaja
- Modul 1: Uvod in ključna priporočila
- Modul 2: Kako načrtujem spletno usposabljanje?
- Modul 3: Izbrana orodja za podporo izvajanju spletnih usposabljanj. Pregled.
- Modul 4: Orodja niso vse
- Modul 5: Ne naredite teh napak

Ključna priporočila

Preden si podrobno ogledamo, na kaj je treba paziti med izobraževanjem, bomo začeli s **tremi ključnimi priporočili**, ki jih morate vedno upoštevati.

Spletni tečaji

- Sodelujoči
- Značke
- Kompetence
- Ocene
- Cilji tečaja
- Navodila
- Vsebina tečaja
- Modul 1: Uvod in ključna priporočila
- Modul 2: Kako načrtujem spletno usposabljanje?
- Modul 3: Izbrana orodja za podporo izvajanju spletnih usposabljanj. Pregled.
- Modul 4: Orodja niso vse
- Modul 5: Ne naredite teh napak

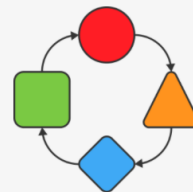
Priporočilo 3: Načrtujte proces izobraževanja, ne le tečaj

"**Izobraževalni proces**" ali "**pot**" namesto „izobraževanja“ je dragocena možnost, ne glede na to, ali se izobraževanje izvaja na daljavo ali na kraju samem. Marsikdo pa je že navajen misliti, da udeležba na tečaju pomeni le obisk enega ali več tečajev in s tem je vsega konec.

Vredno se je izogniti temu prepričanju in spletno izobraževanje je odlična priložnost za to.

K čemu vas spodbujamo? Da o tečaju oziroma spletnem zobraževanju razmišljate kot o enem od elementov učinkovitega učenja. Pomemben je, morda najpomembnejši, pa vendar ne edini.

Na naslednjih drsnicah boste našli **dva predloga**. Različic je seveda lahko več, a tukaj vas želimo le spodbuditi, ne pa ponuditi pripravljene rešitve.

Scenariji izobraževalnih srečanj za tečaje finančnega izobraževanja (3)

Scenariji vsebujejo navodila za izvedbo tečajev finančnega izobraževanja tako v živo v knjižnici kot tudi prek spleta, tj. omogočajo izvedbo tečaja za prebivalce po formuli kombiniranega učenja (blended learning) in samostojno prek spleta.

+ Scenariji za izvajanje tečajev za izobraževalce končnih uporabnikov v živo ali prek spleta.

- Scenariji: osnovna raven
 - MODUL 1_Finančno načrtovanje in osebni proračun.pdf
 - MODUL 2_Finančni sistem.pdf
 - Modul_3 Krediti in posojila.pdf
 - Modul_4 Zavarovanja.pdf
 - Modul_5 Varstvo potrošnikov in njihove pravice.pdf

PRENESI MAPO

Skrito za udeležence

+ Tu so scenariji za izvajanje tečajev na napredni ravni na področju finančne pismenosti za izobraževalce.

- Scenariji za izobraževalce: napredna raven
 - MODUL 1_napredna raven_Spletno bančništvo.pdf
 - MODUL 2_napredna raven_Spletno nakupovanje.pdf
 - MODUL 3_napredna raven_Varnost financ na spletu.pdf
 - MODUL 4_napredna raven_Varčevanje in naložbe.pdf
 - MODUL 5_napredna raven_Dedovanje.pdf
 - MODUL 6 - napredna raven_Zaslužek v pokoju.pdf

PRENESI MAPO

Skrito za udeležence

Kako se udeležiti usposabljanja FINLIT za izobraževalce na področju finančne pismenosti?

Tečaje za izobraževalce na področju finančne pismenosti organizira Narodna in univerzitetna knjižnica. Program in termini izobraževanj so objavljeni na spletni strani [NUK: Permanentno izobraževanje za knjižničarje](#).

Kako opraviti tečaj? Navodila za registracijo in prijavo v učno okolje FINLIT.

1. Vpišite se v učno okolje FINLIT. Sledite navodilom:
 - video: <https://finlit.eu/edu/mod/page/view.php?id=42> ali
 - na drsnicah: <https://finlit.eu/edu/mod/page/view.php?id=42>
2. Stopite v stik z eno izmed slovenskih knjižnic, ki nudijo izobraževanja FINLIT in se pozanimajte, ali načrtujejo izvedbo tečajev.
3. Ugotovite, katera raven ali modul vas zanima. Priporočamo, da začnete z moduli na osnovni ravni in znanje nadgradite še na napredni ravni.

Tečaji FINLIT so brezplačni in jih izvajajo knjižničarji izobraževalci v splošnih knjižnicah.

Po uspešnem zaključku tečaja, vsak udeleženec dobi avtomatsko generirano **Potrdilo** z enotno identifikacijsko številko.

Po uspešnem zaključku sklopa tečajev vsak izobraževalec/knjižničar in na podlagi tega tdui knjižnica prejme samodejno generirano potrdilo z edinstveno številko.

Usposablajte se in vključite finančno izobraževanje za vaše uporabnik v ponudbo svoje knjižnice!

